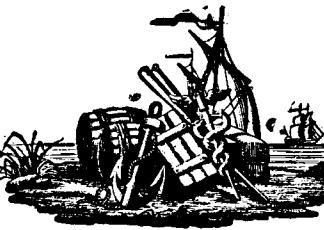

КАНТОР

ДЕ АВИС ШІ КОМЕРС

АНДЛ 4-леа

№ 45

МАРДІ 30 ІАНУАРИЕ БЪККРЕІЦІ.

1840

Абонадія юп капіталъ се фаче ла Канторуха de Avic, орі юп че зі прін Ж. ла Д. Д. се кретарі чінст. Окжартхір, ку патру рувле пе аш, ші ви кількіта de дозь орі пе съптъшінь, іар прін Ж. се ви тріміте күспедіція фъръ платъ. Газета ачеаста есе Марца ші Сжимъста.

БЪККРЕІЦІ.

Думінікъ юп 28 але ачеїї лунї ла 12 чесакрі Европієнції ла палату M. C. Прінцулуй стылпітор, саў чітіт уп Хатішеріф Дзіпърътеск че саў трымес дела M. C. тагеле Стълтан Abdül Meçid, че конпрінде уп регулямент пептру тоатъ Імперія Отоманъ, ла чітіреа ачесту Жамърътеск Хатішеріф, саў фъкут о церемоніе деосевітъ, пептру каге вом аръта программа ку пустеріле вітоаре.

Тог Думінікъ ла 10 чесакрі стрілгеміндусь юп сала Чіаст. Овіщіїй Адунъръ тоці Д. Д. Денітаді аї Чістітей Овіщіїй Адунъръ, дунпъ че саў фъкут de трей орі стрілгареа откунулуй о-кнелор din Ирінџіпат, адікъ ла 20, 23 ші 27 але ачеїї лунї, апої дунпъ респекту de 24 de чесакрі, Д. Къмінап Ioan Отетелішану ші Д. д. франці Герман, джнд тай тутл de кікт алці, саў хотържт ку трей мілюане чіпчі суте шайспрэзече тії de леї пе аш, ші аї ръмас а ле дінеа шапте апі Д. Къмінап Ioan Отетелішану, ші Д. д. франці Герман. Чіст. Овіщіаска Adunpare аї фъкут рапорт M. C. Прінцулуй Стълпітор, кае юпітъреаскъ ачест откуні.

Жої юп 25 але ачеїїа, сеара ла 10 чесакрі Д. Константін Истюту, Иготомедікул ал Стагтулуй, дунпъ о скуртъ боаль, тоартеа чеа не съдіоась аї хръніт віада ачесту вреднік върват, ші юп 27 але ачеїїа ла 12 чесакрі саў фъкут жторажттареа ла мжыстіреа Mixai Bodъ, ку уп алайш deосевіт, петрекут фінд de Преаосфіндія лор пърінді Епіскопі Ржиміку, Архіепішія Бузъу, ку о тудітіе de боері, дунпъ служжа жторажттарі, Сфіндія Са пърітеле Архімандріт Ефросін, аї зіс уп кувакт, До-ттул тагеле Клічкер Петраке Поенарх, діректо-рүл шкоалелор Национале, аї зіс ал доілеа кувакт, ачесте кувінте пътрундіа inima аскуль-торілор, пе ачест жптрұ ферічіре гъпосат жа-желеціе ку дүрере de inimъ тот стату, ва ни дърені, къ алерга ку нуттереа de ле даажутор.

Думінікъ юп 28 юп сала вайвлуй Национал аї фост уп вал маске фоарте фрумос, ера: о-түлдіме de тъшчі фрумоасе, тай алес даме-ле че ера жибръкate жи фелхрімі de костумхір жи фрумуседса ачеастъ петеканіе ку діену-та че фъча, din тънчіле върътейї е-ра упял че жиқінуа пе Драку, ші ку адевъ-

Чрат към ий-бъчеса роля Дракула, пумай жи лънисеа курадия de Драк. Д. Капелмаистер Вист шау житие арку бюоаре фоарте вине, към журка Националь че вълита, бъчеса съ адуър тилтърецилор тузикандж о маде лаудъ, ши ку адевърат къ веселеа инима тинерилор, за ши вътрини аскулта ку вукуре.

ТУРЧИА

Константинопол 19 Декемврие 1839.
Дитжиплареа каре жи зилле трекуте аж трас зтай ку сеамъ асунпъ лукраре амите а публикул, есте публикареа поручичъ чели пош пентру организаја Adunyri чеи тар, каре аре съ се жиделечнеаскъ ку черчетареа хътържрилор de леджире пропусе прін хатишеріфъ din 22 Октомврие кум ши деспре кипул, кум съ се черчетезе ши съ се пріимеаскъ ледиле проектате деспре каре газета de стат а Тхрчий публикъ хръштоареле:

„Девреме челукръгите каре жи хртареа леджире че аж а се алкътуи дунъ конриндеа Хатишеріфълуй жи жналтул снат de іустене, аж че рух житицяреа тъдулърилор сале, апои сај маи пумит Екс: Са Ахмед Фети-Паша фостул амбасадор ла Парис, Кадри Беи, Хикмет Беи, ши Есаид Ефени ка тъдуларі ла ачест снат, дар фиинд къ снатул аре а се жиделетні жи лукръгите сале дунъ форма колегиалъ, пентру ачеја аж фост de неапърать тревицъ а се статојні о регуъл, дунъ че се дескат проектурите че сар жи фъджа, ка фиен чине съ поатъ рости жи ведерат а са сокотицъ, ши резултатул дорит ал унай житрепріндері атжат de чинститоаре житри пимик съ се житнедиче. Асемена аж фост de тревицъ, ка унай din чеи din тај драгътърі аж статулуй жнадине съ фи жисърчинат а адна жискре сокотицеле тутхилор тъдуларилор асупра тутхилор че се атинг de интереси материјале, а ле регулариси ши а ле жи фъджа снатул. — Дечи М. С. Султанул, лукнад жи въгаре de сеамъ, къ Дави-Hazari (президентул тгивналуй прійнілор de жи-

катъ) Хаді Саїв Ефени, прін цицделе сале житемејате пе о експеріенде de тулді апъ, ши тай алес къ ел ка күнискътор леділор, сај житпъръшіт de лукрареа алкътүріе тутхилор леджілор словозите сунт окжитицяреа de тай пайнте, сај жисърчинат ку ачест пост ши іаж поручичъ, ка съ фактъ жи а са касъ адуърі de вървадж ку експеріенде, съ адуър жискре але лор сокотінде, ши оржандындуле, съ ле жи фъдшехе снатул. — Жи хртареа ачејі по ручичъ, персоанеле адунате ла Саїв Ефени сај жиделетнітіт ку проектул унай регуле пентру кипул, кум съ се хримезе алкътүріеа леділор. — Дунъ че ачест проект сај пріиміт de кътре жналтул снат ку унаніміта, аж пріиміт апои путере леджітоаре пріотърън жнадине Хатишеріф Дитпърътеск, прекум хримеазъ.“

Копія Хатишеріфълуй Дитпърътеск

„Еж ам чеџетат din кубжит жи кубжит хръшторул проект de леджире. — Девреме челечіле, каре аж а житемеја репандереа Имперій Меле ши ферічиреа сунушілор Miej, деспре каре лътвріт ам ростіт прін Хатишеріфъл чітіт жи публик de Гізлхане, аж а се алкътуи жи чел тай жналт снат de іустідіе, апои чеа житлі а Меа прівіре аж трекут съ джилеаскъ ла организаја ачестү снат. Дечи фиинд къ хръшторул проект de леджире есте деплін потрівіт скопул, аша дар хотържріле сале съ служаскъ de акым жнайті дрент леде ши съ се пие жи лукраре. Ачеастъ леджире се деосівеџе de челе de маи пайнте прін ачеја, къ тої сај жидаторат спре пъзіреа еї прін челе маи греле жирижнитур; дечи тої съ о пъзеаскъ ку ініма ши сұфлетул, іар кълкътерій еї, орі чине ар фі, негрешіт съ вор сунуне хотържилор неденсе.“

Копія проектулуй de леджире.

„Се паге къdin векіме жи адунъріле de снат, каре се бъчеса ла Джалта Поартъ, сај се кета ла прілежурі пумай чеи маи жисеменде сај ачејіа пумай ворбеса ши десвата, іар чеи маңді

ера datorи а пъзі тъчере. Пентру ачеаста, дунъ тречере de кътъ ва време, саъ жндатъ дунъ сесій се аузеа упій din тъдуларі ростінд жи против тъсурілор, каре се кредеа къ саъ прийтіт ку упіреа тутулор сокотіңделор.— Дар фінд къ деосевіреа сокотіңделор есте жицеміятъ жи натура отенеаскъ, ші концептуріле, конкузіїле ші хотържріле тутулор оаметенілор ну пот фі de о потрівъ, апои ну есте de пъдъждуйт, къ тъдуларіле упій сfat, афатъ нутай жи жицемпілърі, каре тревуе съ фіе ведерате ші лъмуріте, пажъ ші челе тай овічніте mind, вор хотърж жи конгльсуіре вре уп овіект, каре ар чере о тай аджикъ пътрзінде. Де ші, дунъ жиадинса хотържре а М. С. автул ші съракұл есте de acemenea жнайтета ледій, ші фіешкаре тъдхмар ая упій adunпър de сfat, аре деплінъ словозеніе а рості аса сокотіңдъ, пентру каре пімені ну аре дріт ал траце ла ръспундере, ші de ачеіа нічі поате зіче, къ ар фі фост сіліт а рості ба ре каре сокотіңдъ, апои дісватіндүсе жи adunпаре асуира вре упій тъсурі de ледніре, нутай ачеіа вор ворві, карі жицелег овіектұл, іар чеі ладыж вор тревуі съ пъзеаскъ тъчере. Аша дар чержанд тревуінда, ка дунъ жиқеереса трактарісірі съ се фактъ күнескүтъ атжт сокотіңца ачелора, каре аў ворвіт, прекум ші ачелора каре аў тъкүт, пентру ка съ се вазъ, де есте таіорітатеа гласурілор, пентру, саъ жи против проектилұй, ші пентру ка пімързі съ ну ръмже кувжит а жиғыліна din пош аса сокотіңдъ асуира вре упій овіект акым хотържт, апои пентру кіпуда трактарісірі лачел тай жналт сfat іустіңдал, де кътре кареле аў а се хотърж жи віторіме тоате проектиліле de ледніре, сжт пеаньрат de тревуіңдъ ұртътоареле хотържрі.“

Акым саъ словозіт ла Константинопол ка уп реглмент пентру съфтуіріле din хъніргу але консульт Аналтей Норці. ші каре сар путьеа пріві ка уп суплімент ла Хатішеріфу. Ашпъртеск.

Газета гловул десфіндідеазъ тоате аузуріле лъдіте аіч къ сар кета жапої Lord Ponsonby de ал съў пост ка амбасадор ал марії Егітапій ла Константинопол. Lord Ponsonby аре жицедереа деплінъ а Гүвернұлай, ші жірін ұртъріле сале жицелепте ші жицелінде даторінделор греле жи тіжлокул жиңирекжүрърілор фелуріте, шаъ агонісіт жауда ші жиқувиңдареа деплінъ. (Ва үриха) (Аль. Ром.)

ФРАНДА

Моніторуа Францез жиціндідеазъ къ M. C. Краіул аў хъръзіт 12,000 франці, пентру кеда түнде жиформажтърій архиепіскопулай де Наріс.

Схун къ саъ пропус архиепіскопатуа de Наріс жицреуіть ку упій веніт de 100,000 франці, і уп парад ла С. С. Латур d'Оверти, ну де тұлт нутітулай кардинал, архиепіскоп de Арас, кареле жись ну аў воіт съ о пріїтескъ.

Съфтуіреа пұвлік асуира adreсеі, авеа съ жицапъ жи 25 Декемврі; варонұл Діхпін ші дұка de Hoail, вор фі чеі жицкі ораторі; іаг жи камера депутацилор діскусія авеа съ жицапъ жи 28 Декемврі комісія аў жицреват міністрій асуира тай тұлтор овіекте, іар жи прівіреа Оріентулай, маршалул Схат аў десклатат къ трактарісіріле ну ера жись съважшіте, ші къ пентру ачеіа гүвернұл ну поате съ dea комісій лъмуріріле чершүте.

Дн 21 Декемврі фінд zioa апіверсалъ ағъзасырій преа тәнгүітей пріцессі María de Віртемберг, пыскутъ Орлеан, Кръяса ші пріцессіде але ей фічес, прекум ші чеі тай тінері пріцці і дұка de Віртемберг соғұл ръносатеі аў кълъторіт ла Дрез, unde сәафіл жиформажтъ ші аў фост de фадъ ла служба вісеріческъ, көворжидүсъ апои жи катакомбеле, худе съ ағыл трупуда пріүдесій. Ма ачест прілеж, M. С. Кръяса аў жиңіріт жицре сърач 1200 франці.

Дін таї түлде департаментурі саў прійміт жиційнадзірі деснре марі ръвърсърі де ане, каге аў прічиніт жисемнътоаре стрікъчіху. Да Паріс ұжыл Сеіна жи таї түлде локурі аў трактут песте талуры.

Інфантук дон Францеско de Паула, жарелет непрече да Паріс ку пүттероаса лүгі фаміліе, съ афла житр'о старе фоарте стрікторатъ, испріймінд жиңіл сүмелі че і саў хотържт de кътре Кортезі, жись пріп етърніреа амбакадорхулы Францез да Мадрид, маркізук de Румінгі, аў үрмат акын тәмітегеа баллор. Се ворзене пурхура деснре проектка үней късторій, житре тәжіра Еркіншы de Испания Изажела II ку дука de Немур, ал доілеа фіў ал Країналу.

Дін зіоа ахуалу қоў ла б ҹасхүрі dimineada, ҹвардия дүнде ҹүлдерарху de л'Опітал ла Паріс, саў атакат de вре о б оамені ку жиберъкътінте проасть, карі аў стрікис de грумаз не солдатук че непұтжанд стріга ла ажхтор, съ альпа ку баюнета ші аў ръніт не үнүл din ачей оамені; жисфжиршт скъпжанд din тәжінде лор ші cocind ажхтор, ну саў пүтут прінде фъктірій de реле, карі фұдісе ла апгониреа ҹварділор.

Моніторуха din 28 Декемвріе жиційнадеа兹ъ къ депутація чеа маре а катерій de Паірі, а жиғылжат жи 27 Декемвріе М. С. Краіхалу адресса қа յыспуне ла құвжитук ростіт de M. C. жи деңгидереа катерілор, варонук Паскіе мареле ҹапцелер ал Францій аў ростіт ҹачеа адрессы дәрі каге жиңіртъщіт пұташ челе атінгътоаре de Opient: „Сіре! ҹачеа Orientулуй есте фоарте жисемнътоаре пентру лініцеа ші негодуа лүмій. Мінтрұ ачест маре interest саў въдіт de құржанд үкіметіріле ғерічіт de легітұрь житре Франца ші мареа Брітаніе ші каге сәжт атжат de фолосітоаре пентру жибеле дърі, опрінд дүштініліе че ар фі пүтут котпромета лесне сіғұрпісіреа Imperij Отомане, О

політікъ лүмінать ші превъзътоаре не сферуе а пъзі пъстрареа ші пеатжриақеа ачей Імперій, ші ку челе таї віе дорінде ампеттът мінкүнде канд пріп қывоіреа пүтерілор аліате се ва жиңірна лініцеа жи лъхутруа ей! Нои дорім ка оғжидуіріле че се вог луг спре сірх-ріпсіреа ей, съ копрінъ ші пре лжынъ предуіреа інтересхрілор Францій, підіе кондідіт пептру а лор жиңелүнгать дініре Фъръ каге ну съ ва пүтеа ажыңде скопосыа че Европа шаў иус жнаінте „Ашои үртегазъ алте пүнктүрі жи прівіреа Испаний, а колонілор Францезе жи Африка, Мексіко ш. а. Дұнъ жиңесер ачестүй құвжант, Краінада аў ръснұс үртътоареле: „Күнегетъріле ростіт пріп ачестъ адресъ аў пътрунис а шеа һімін ку үнкүріе; ші въ тұлды-теск, атжат пентру шіне қажт ші пентру аї шіе!“

Шіреа пүтерілікъ а драгъеторілор статуалу, де каге жиңі адұтеді поь довеzi, есте търіа ін-стітүділор поастре ші дескүражашъ пе ачей че ар віса жиңіл деңгіре а лор сурпаре. Ачестъ віндеркътоаре хиіре жиңүфіл жиңкедеге тұтулор вісе құнегетъторілор, карі ну воеск алта de қажт лініцеа ші візеле Францій сүпт аль-рареа скұтқау әтепархій констітүціонале. А, воастръ повіль ростіт ағътжанд ачест адевър, въдеңе вредника жиңреүнъ лұккәре каге ачептім дела вої ші каге адіхъръзіт гүвернукътей пентру інтересхріле дърій.“ Ди времеа канд жи 24 Ноемвріе попорук се жиңеса да вісеріка катедраль Нотредам, пентру ка съ вазъ үршыніцеле архиепископхулы de Паріс, din алты парте съ адұнасе жиңүлгіре пеппүсъ де попор ла вісеріка Сф. Стефан diu Mont, undе венеа дүнпін тоате жиңүнжүръріде спре а се жиңіна тоацелор сәнітей Генофева, de тұлт німені нұғай адұчеа амінте съ се фі възұт о асеменеа жиңүлгіре de оамені ла ачестъ пепрігінадіе, каге аў үрмат дела 22 пінъ ла 23 Декемвріе.